

Савецкая БЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬНЕ РУКОМУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ, № 76 (86). Пятніца, 3-га сіння 1920 г.

Сучасныя заданьні.

Змогшы і разбіўшы, уканец, Ўрангеля і зрабіўшы перамірые з Польшчай, Савецкая Расея, Украіна і другіе рэспублікі маюць сучасным заданьнем перайсьці да наладжаньня гаспадарскага жыцця.

Праз шэсць гадоў не перасціхаючай вайны перш царскай, імпэрыялістичнай, а потым грамадзянскай, заняпала ў краю ўся творчая будаўнічая работа. Увесь цяжар клопату і ўвагі, ўсе сілы і сродкі аднімаў хront і яго патрэбы. Нельга было сімволічна думачы азвычайнай працы на хвабрыках і заводах, дае-б маглі вырабляцца гаспадарскія прылады, адзежныя тавары, рогныя іншыя рэчы; калі трэбило гатовіць ружжа, снарады, гарматы і ўсю амуніцыю дзеля арміі, якая стаяла на граніцы Савецкіх рэспублік і абараняла іх ад смертнага ворага, сваіх і чужаземных белагвардзейцаў і буржуазіі. Нельга было даць патрэбнага ліку сілаў дзеле земляробства, калі ўсе маладыя сілы сялянства ўскі павінны быті панаўніць рады чырвонай арміі. Ды к гэтаму ў першыя гады жыцця Савецкай улады апрош таго, што бі дасталіся ў наследак адных руін царскага гаспадарства, а і белагвардзейкам удавалася затрымаць на целых два гады ў сваіх руках і багаты жалезам Урал, і багаты хлебам ды каменным вугалем поўдзень Расеі і скarb нафты — Каўказ. Усе гэтыя багацтвы марнавалі бунтуюць

генэралы са сваімі разбойнымі грамадамі, стараючыся не аддаць іх у цэласці рабочым і сялянам Савецкіх рэспублік.

Вось пры гэткім пала жэніні — куды было і думачь аб спакойні працы над адбудаўніцтвам! Прауда, колькі было магчымасці Савецкае правіцельства не пакідала ўсякімі способамі наладжваць яго. Дзеля гэтага на мала патрацілася сілы і натугаў і — вядома, няздарма: дзякуючы ім і удалося, хоць з вялікім труднасцю, а так выстарчваць сродкі для пракармлення і адзеніння, для даніння рознае падмогі насяленню рэспублік. Усяго было обмаль недастача, крыха, і на магло поўнасцю здавоўліць патрэбы. Мішала вайна

Цяпер, калі прышло часовае зацішша, ёсьць магчымасць пакіраваць усе сілы на адбудову края. І ў Расеі і на Украіне ўся праца ўжо аплюнована на гэты лад. Комуністская партыя мабілізуе сваіх сяброў на прадавольственную работу, савецкая ўласцівітасць рады чырвонай арміі. Заводы і хвабрыкі. Зъвернута ўвага на забеспеччэнне рабочых капальняў вугля хлебам, глустасцю і ўсім патрэбным для спорнае працы іх у цяжкіх варунках. Многіе хвабрыкі і заводы перавернуты, на так званую ударную систэму — бач, на баявы лад. Адным словам з хроніту крывавага ўсё павернута на хront творчае працы.

На прыкладу Савецкае Расеі ў нас у Савецкай Беларусі сучасным заданнем і ўласцівітасці сялянды рабочых ёсьць пераход да пільнае і стараннае працы адбудовы края. Савецкая Беларусь болей Расеі і Украіны вынісла мук і разору свайго гаспадарства і з-за гэтага больш патугаў і сілы приходзіцца палажыць яе сынам для адбудовы зруйнаванага гаспадарства.

Але перад выглядам цяжкіх турбаў, якіе прыдзецца палажыць на гэтам палохатца на прыходзіцца. У працоўнага наўбода Беларусі, як Расеі і Украіны, заложана шмат здараюче творчае гартоўнасці і гмаху і, дастаў

шы яго са скарбніц, можна ў хуткім часе аднавіць старэннаю працу загубленую вольную краіну. Вось дзеля гэтага кожны селянін няхай пільней бярэцца за абробку, як найбольшага абшару з'ямлі, кожны рабочы хай старэннай працуе на сваёй хвабрыцы і заводзе, а кожны часны грамадзянін няхай шыраяясе свой ускладзяны на яго абавазак. Гэткім чынам старэннаю дружную працу з Савецкай ўласцівітасцю і можна будзе залячыць тые раны, якіе зрабілі нашай краіне царская вайна з немцамі і нашэсьцьвіе польскага цана з разбойнымі крыміналістамі гвалтоўнікамі Балаховічамі.

Беларус-Янка.

Апошніе весткі.

Гандаль з заграніцай.

Ад пачатку тавараабмену з заграніцай да 15 га лістапада праз Ямбург праехала 3.300 вагонаў з загранічнымі таварамі у ліку двух мільёнаў пудоў. Прывозяцца олава з Галандыі, каменны вугаль з Даніі, папера з Швецыі.

Заява Латвійскага правіцельства.

Латвійскае правіцельства прыслала заяву Камісіі Загранічных спраў, у якой працэсце проціў таго, што паміж латвійскімі бежанцамі, якіе варочаюцца на бацькаўшчыне, ёсьць шмат асоб не латвійскага народжэння. Народны камісар загранічных спраў у сваім адказе кажа, што за яго можа згатвіцца з заявой латвійскага правіцельства паміж таго, што савецкая ўлада не можа рабіць рэжым паміж бежанцамі розных нацыянальнасцяў і пры састаўленні бежанскіх

зялодчунаў, кіруеца толькі дакумэнтамі, якіе съведчыць аб дзяржаўнай прыналежнасці да Латвіі.

Забастоўкі ў Польшчы.

У Лодзі бастуе блізка ста фабрык, лікам 300.000 рабочых.

Нарада прэм'ера.

26 га лістапада адбылося першае пасяджэнне саюзных прэм'ераў. Лейт, Бартоло і французскі пасол у Лёндане будуть прысутны, але граф Сфорца, які замяняе Джюліці, меў прыбыць пазней.

Урады III Інтэрнацыоналу.

Большасць рабочых арганізацій тэкстыльных рабочых паўночнай Францыі выказаўся за далучэнне да III Інтэрнацыоналу.

Дапрызыунікі Беларус!

Многа крыўі і сълёз пра-
міла наша гаротная маці
Беларусь за тое, каб ад-
стаяць сваю свабоду ад
илюї і капиталістаў. Да-
рагім коштам, аддаўшы па-
лавіну сваёй зямлі наймі-
там капіталу, нам удалося
на другой яе палавіне ўт-
рымаць права працоўнага
народа ў руках яго само-
га. Яшчэ так нядайна, ка-
лі наша неба зацягнута
было цёмнымі хмарамі, ка-
лі ненасытны вораг шпар-
жімі крокамі падыходзіў к
нашай сталіцы чырвонаму
Менску і хапеў праглы-
шучы ўсю Беларусь, калі
царскі генэрал Ўрангель
усё пасовываўся, ўперад,
многім здавалася, што з
ўладаю працоўнай бедна-
ты, ўладаю Саветаў будзе
накончана. І несьвядомая
наша частка кінула сваё
адпаведнае мейсца.

Толькі што распачатая
праца па падгатоўцы ма-
ждых, здаровых сіл для
дапамогі сваім старшым
брatom найхутчэй пакон-
чыць з адвечнымі вора-
гамі працоўнай бедната,
спынілася.

Тым часам з Польшчай
былі подпісаны варункі
папярэдняга міру і на на-
шым фронце заціх грук
гарматаў.

Генэрал Ўрангель выму-
шан быў сесыі на ка-

рабаль і паплынь у мора,
ачысьціўшы такім чынам
усю паўднёвую Расею ад
белагвардзейшчыны.

Сям'я савецкіх рэспуб-
лік пакончыла са сваімі
дужэйшымі ворагамі і за-
раз мае дачыненне толькі
з бандамі бацькі Бала-
ховіча, Пятлюры і інш.,
якіх так сама ў сучасны
момант гоніць туды, ад-
куль яны прыйшлі. Здава-
лася-б пасля ўсяго гэтага,
што настала часіна ад-
пачынку. Але справа ста-
іць іншака.

Нашы ворагі ні спяць.
Яны добра сачаць за кож-
ным нашым крокам і ча-
каюць той часіны, калі мы
утаміўшыся ў бязъмернай
барадзьбе хоць на адну ча-
сіну зажмурым вочы і не
так моцна будзем трыва-
маць у сваіх руках стрэль-
бу. І калі-б такая часіна
здарылася, яны як дзікіе
зывяры рынуліся-б на нас,
каб забраць свае майданкі,
фабрыкі, ўсіх працаўнікоў
у свае рукі і над усім гэ-
тым панаваць параней-
шаму.

Але ці ж мы дапусьцім
да гэтага? Не.

Раз падняўшы штандар
паўстаньня за свае права,
за свабоду сваёй працы,
пролетарніят гораду і вё-
скі ні выпусьціць яго з
сваіх рук, як бы цікнані
было яму трываць.

ХТО ШТО ПЯЕ.

(Маленькі фэльятон).

З даўных часоў Алама,
Як род людзкі жывець,
Цъяврозы хто, ці п'яць,
А песьню ўсё-ж п'яець.
П'яць і пра вісельле,
П'яць і пра нуду...
Вось дзіўнае здарэнне,
Што песьні ўсе к ладу.

Антаста пажадала
Савецкі зьнішчыць строй,
К чырвоным яна слала
Наймітаў цэлы рой.
Разьбіт Канчак, Дзенікін
Усіх белых сталі граець,
Тагды мамзель Антанта
Вось гэтак стала пець.

За алошнью п'яцёрку
Наймін Ўрангеля барон

Комунастам хутка, ёмка
Дасыць напэйна ради ён"..
І вось барон умела
Да справа прыступіў:
Спачатку быў ён съмены
А посьле й напусьціў...
Ён з волскам сеў ў калёшу,
А посьле на караб...
Растраціўшы ўсе гроши,
Зашёў францускі краб.

„Па чорным вадам акіяна,
Ад страшных людзей мяякоў,
Пашлю я паганай Антанце
Апошніх яе вялкоў"..
Пятлюра жчӯ ў Варшаве,
Хлеб панскі „бяла" еў,
Быў зухават на справе
І дужа чекна пеў.
Зьяўліся на Украіну,
Каб гетманам там быць,
Ажна прышлось дзяціну
На „рыднаму" завыць...

Моладзь павінна пас-
пяшыць на дапамогу сва-
ім старэйшым братам у іх
вялікім і цяжкім змагань-
ні. Менш съвадомые, пуз-
лівіе, якіе думалі сха-
вацца ў цёмным кутку, не
прыймаюць удзелу, калі не
у самай барадзьбе, то ў
прырыхтаваныі да яе, за-
раз-жа павінны стаць на
сваё пачэснае мейсца, каб
такім чынам задобрыць
свой грэх перад пролетар-
скай Рэвалюцыей. Саве-
цкая ўлада зынімае кару з
усіх тых дапрызыунікаў,
якіе да 7 сінегня па-
свяці добрай волі з'яўліца
дзеле працаўніцтва і на-
учаньня. Гэты тэрмін няхай
дапрызыунікі скарыстаюць.

Яўкаю па добрай волі на-
хай пакажуць, што агуль-
нае пролетарскае дзела ім
дакаштоўна, што яны ня
хочуць быць парабкамі ў
паноў, ня хочуць так жыць,
як яшчэ нядайна жылі іх
бацькі і дзяды.

Усе як адзін пад чырво-
ны штандар нашай Рэспуб-
лікі і тады ўсе ворагі, ба-
чачы нас дужымі і на ўсё
гатовымі, не пасмеюць по-
рошкаджаць нам у адбу-
доўлі новага сацыялістыч-
нага жыцця.

Толькі тады можна будзе
цалком аддаца вытвор-
чай супакойнай працы, ка-
лі нашаму існаванню ня
будзе ніякай пагрозы.

Амэрыка і Расея.

У Савецкую Расею ёдуць 10000
амэрыканскіх рабочых.

Білік 10 000 рабочых ёдуць
у Савецкую Расею з Амэры-
кі. Ёдуць яны ў Расею, каб
працаю на нашых фабрыках і
заводах прыняць удзел у бу-
дауніцтве новай Расеі. Боль-
шасць з іх добра абучаны
рабочы, якіе гатак пяцер пат-
рабін для нашых фабрычна-
заводскіх прадпрыемстваў.
Першая партія лікам 1500
рабочых ужо прыехала ў Пет-
раград гэтымі днімі. Амэры-
канскія рабочыя прыедуць ў
Расею праз Рыгу і Ревель.

Спакільне амэрыканскіх ра-
бочых з прадстаўнікамі Пет-
раграду будзе арганізованы
мясцовай высядкі; з гэтай ме-
тады у Рыгу і Ревель гэтым
днямі выяжджаюць прадстаў-
нікамі камісіі, утворанай дзеле
арганізаціі спакільнія. Пет-
раградцы будуть гаварыць
принехашым рабочым узвесь
час язды на чыгунцы да Се-
бежа, дзе адбудзеца пера-
сядка з латвійскіх у расей-
скіх вагонах і пасля прости
у Петраград. Амаль што ўся
першая партія ліком 1500 ча-
лавек, як спадзяюцца, заста-
нецца працаўніць на петра-
гадскіх заводах.

Віць чырвоных знаюць як
моцанька мал
У цякай разам з вані
лепі і я..."

На ўсё з вялікім дзівам
Наш беларус глядзіць,
Баіцца пець галосна,
Пад нос ўсё бурузьдзіць.
На розум, што на ўсходзе,
Аб чым бы пець на рад,
Дык спевы ўсе выходзяць
Усё неяк на адзін лад:

Гарні, гарні бульбу з начы
У торбачку ды за плечы,
З бульбы булён, з бульбы
каша,
Пропадзі ты доля наша..."

Цвыркун.

Гоп мае грэчаныкі
Гоп мае ячны..
Але.. штось цэ грэчаныкі,
Тай на дужа смачны"...

Вось „бапька" — Балаховіч
На Беларусь ішоў,
Знамбую ўсім песьни
Ад радасці завёў:

Чаму же мне на пець,
Чаму на губеца,
Калі з наші армія
Пільсудзкага ідзець"...

Ня доўга было съвіта,
Ня доўга быў ён рад,
Цяпер ужо наш „тата"
Пяе на новы лад:

„На ўцякайце хутка, дзе-
тачкі мае,
На кідайце аднаго вы тут
мяне,

Аб Усебеларускім з'ездзе Саветау.

У самым хуткім часе на Беларусі павінен адбыцца з'езд Саветау. Гэта самая вялізарная моц, якая нарыхтуе даўнейшыя жыцьцё магапакутнастай Беларусі. Хто не рабіў тут з'ездку за гэтые апошніе гады? Але гэта не прыйшло дарэнна. Кожны ўціск, які тут рабілі акуланты, добра расплюшчы вочы гаротнаму селянину. Гэта мы бачылі віда вочна. Як толькі мяжа цярпеньню лопнула, зараз-жадашыя сыны гэтага пагардзанага народа началі фармавіць паўстанческія атрады, давялі працу шырозна і зраўблі цэнтральны паўстанческі камітэт, які кіраваў усімі спрэвамі. І можна съмела сказаць, што па усім абшары Беларусі ішлі гэтые спрэвкі, спрэвкі працоўнае клясы з гвалтаўкамі за незалежнасць ад паноў і панаўніня работніка—селянскага ўраду на усім абшары Беларусі. Мірэны капитал аддэлаў значную частку гэтай магапакутнай стараны і там недалёка ўводзіць свае парадкі з адменным жыцьцём. Там спрэвкі і слёзы, а ты, слабодыя беларусь, тут міешаёшь гаспадарства Незалежнай Сацыялістычнай Рэспублікі, якая табе працаўніку, адчыняе насыцеж дзіверы. Павінны быць болей безголосым. Бізун, які цябе пужаў, зьнішчаны. Бяры сваю сірмягу, лапці, з якімі ты ніколі не

раставаўся, прагані ад сябе ўсіх шаптуноў, якіе цябе кличаць да новых „дабрадзеяў“ гвалтаўнікоў, ідзі к суседу свайму, гэткаму самаму гаротніку, які ты, і гутар з ім, як падешышы табе жыцьцё. Абавязкова ўспомніць тых, хто табе паказаў ў лепшыя шляхі жыцьця і ў цяжкі момант падтрымваў тваё надзеі, ішоу разам з табою біць хірунгаў і гвалтаўнікоў. Абгаварыце ўсе працаўнікі, каго Вам паслаць ў Цэнтральны Ваши Установы, і нікі смуткі ніякіх шаптуноў ня змог Вас зняважыць. Не давайце голасу кулаку, бо вы ужо д'волі наядзекаўся з Вас пры ўсях іншых уладах, а так сама і тых „дабрадзеяў“, якіе прыслукоўваюцца, ці блізка ужо твой гвалтаўнік Балаховіч. Дык памятай, што ты, магапакутнік, ціпер павінен запанаваць і даць лебых тваіх прадстаўнікоў у Цэнтральны Установы, каб пастаўіць абяздоленую нашу Бацькаўшчыну на належчы грунт. Усё тваё шчасце ў тым, каб мець Сацыялістичную Дзяржаву і самому кіраўнік у ёй, бо табе, гаротнік, вядома тваё патрабы. Толькі тие, хто быў з табою разам і наёў лазовыя лапці, чюспіну абіваў крававы пот, як і тваю можа быць твай правадыром.

Плытнік.

Што чуваць заграніцай.

З'езд італьянскіх комуністаў.

Як паведамляюць італьянскіе газеты ад 21 га лістапада, у Флорэнціі адбыўся з'езд комуністичнай групы Серраці. Эта гэта групы—захаванне еднасці партыі. Бачылі сучасны момант падходзячым для змены наўзначанія партыі, і адчыненне вільных адносін Масквы да італьянской партыі выключна на направільных весткім, нададзячымі ў Москву. Да думкі Серраці, ні у адным краю німа гэтага цэнтра суправадоўніцтва паміж падітычнымі і эканамічнымі арганізацыямі, як у Італіі. Што датыча 21 умова Масквы, то Серраці, паказваючы напрэклад французскіх сацыялістаў, патрабуе, у імі захаваныя адасноні да гэтага пытання. Далей Серраці заявляе, што нашай метай павін-

на быць рэвалюцыйны творчая. Той хто думае, што рэвалюцыю можна зрабіць як га, маліцца. Каб правесці рэвалюцыю трэба мець усе сродкі для адбудовы таго, што рэвалюцыйны руйнавецца, а іменна—прафесіянальные саюзы, кооператывы і г. д.

Александры з'яўляе, што калі прозьбы італьянскіх сацыялістаў аб перамене маскоўскіх умоваў ня будуть споунены, то партыя будзе жліца наступнаму з'езду III Інтарнацыяналу.

Друг Англіі а паражэнні Урангэля.

Весткі а паражэнні Урангэля ў ангельскім друку зрабілі вялкую сенсацыю. Цякуюю заяву дае Кравашэн, 13 лістапада прыехаўшы ў Константынопаль. Гаворачаў вялікіх ахвяраў-белых, Кравашэн падкрэслівае так сама,

што Чырвоная армія ў апошніе дні змагла весьці съмертаносны артылерыйскі агонь і не звяртала ніякой увагі на свае ахвяры.

У кореспонденцыі з Парыжу, надрукованай у некалькіх газетах, гаворыцца, што аднай з галоўных прычын падзеяньня Урангэля з'явілася паўстанчыне сірод яго войск.

Дзяржўны „Цэлі Кронікль“ ў сваій передавіцы ад 15 лістапада гаворыць: „За раз цікава установіць прычыны падзеяньня Урангэля, гэта вялікія пазыўкі. Мы павінны ціклір толькі ўзяць пад увагу гэты факт і па старацца ўсыніць сабе яго вынікі 16 месяцаў назад толькі ніякія больш падавіны насяльніцтва Еўрапейскай Расей і Украіны належылі да Масквы. Зраз чучу ня ўесь гэты абшар знаходзіцца пад уладаю Масквы. Цяпер, пратримаўшы ўладу ў сваіх руках у працягу трох гадоў, Ленін і яго таварыщи здзюцца такімі дужымі, як ніколі. Але калі гэтые три гады што небудзь і падцвярджаюць, то толькі адно, што большавізм немагчыма зьнішчыць ні загранічным, ні белагвардзейскім войскам. Мы маём надзею, што французскіе дзяржўныя людзі нарашце аразумеюць, чым кіравалася ў апошніе гады ангельская палітыка.

Што пішуць расейскіе белагвардзейцы аб адносінах Англіі да Савецкай Расей.

Газета расейскіх белагвардзейцаў „Свабодныя Мыслі“, выходзячая ў Парыжу ад 15 га лістапада ў артыкуле пад загалоўкам „Англія і Більшавікі“ паміж іншымі піша: „Ня гледзяч на апошнюю, вельмі аоразлівую заяву Чырвона, ангельскому праціцельству, ня гледзяч на то, што ў Лёндане амэль ня з кожным д'ём выкрайваюцца новыя гургі більшавіцкія прылаганды, ня гледзяч на ўчасткі старыні більшавікоў распаўсюдзіць свой уплыў на Усход, німа больш нікага сумлеччыня, што гандлёвы дагавор паміж Англіяй і Савецкай Расей у хуткім часе будзе падпісаны“. Разглядзяючы прычыны гэтага з'явішча, газета дае пішуць: „Англія байдзца в'пушціц з рук добрага кліента і сцяпіць „пакуль яшчэ ня позна“, заручыцца рымкам у Расею“.

Далей газета піша: „Першы проект гандлёвага дагавору з Брытаніем быў прыняты лёнданскімі гандлёвымі коламі вельмі няпрахільна; алтэй пары прыйшло ўжо больш двух месяцаў, і можна было

спадзявацца, што абы ім забыліся. Але вось стала вядома, што амерыканскі банкі адтрымаў ад Расей аgramadaе канцэсіі ў Сібіры, савецкае праціцельства зрабіла буйныя заказы у Амерыцы, Швеціі і Німеччыне,—і грамадзянскі погляд у Англіі захваліваўся: горш усяго для ангельца, каб яго папярэдзілі ў чым-колечы, а асабліва ў гандлёвых адносінах. Англія спалохалася конкурэнцыі Амерыкі. Але калі знойдзеца способ з'нішчыць савецкі ражым у Расей—Англія першая ўхопіцца за яго а радасць“.

У Савецкай Расей.

Найбліжчыя з'езды Савецкай Ўлады.

На сходзе арганізатараву комуністычных гурткоў Масквы Ленін раслумачыў значэнне дэкрэту датычна перадачы права на распрацоўванье багацьцяў краю.

Троцкі паведаміў, што пасля ліквідацыі фронта, Чырвонай армії будуть дадзены трудавіе заданні. Армія прыдзеца праціцце ўесь час быць у баявой нараджасці, бо мы не забяспечаны ад неспадзеянкі збоку буржуазных краёў заходу. Для паліпшэння распрадарчага становішча распублікі з арміяй будуть узяты кваліфікаваныя рабочыя на фронт працаў. Армія, зменшаная лікам, павінна палепшыцца якасцю. Треба адчыніць новыя курсы для чырвонаў камандзіраў, трэба ўсіліць падтрымку працы, тады у любую хвіліну мы зможем стаць на абарону Революцыі.

Англія і Расея.

Адказ Англіі.

Ангельскае праціцельства ў сваім адказе на заяву Чырвона з'яўляе: 1) погляд Савецкага праціцельства, быццам Англія супольна з Грузіяй хоча заняць Багум, ня мае пад сабою жаднага грунту; 2) ангельскі флот не падаваў генэралу Урангэлю пры эвакуацыі яго з Крыму нікай помочы. Рашткі урангэльскіх войск вінчалі на расейскіх парадах і сам Урангэль выехаў на расейскім краісары. Ангельскіе венчаны караблі вывезлі толькі ангельскіх падданых і б'яздей расейскіх з Севастопальскага штади.

Што робіцца на Беларусі.

Абразкі сучаснага
жыцьця вёскі.
Губменскі павет.

В. Забалоцце. Згодна з харчовай развёрсткай сяляне павінны былі увесці частку нормы птушынм мясам. Удаўнамоднік Апрадком Брыг, 8, 16, тав. Скорын пачаў гэту развёрстку праводзіць у жыцьцё. Сяляне без усіх спрэчак развёрстку выпушнілі. Праз тры дні тав. Скорын загадаў быўшым уласнікам курай забраць іх зноў да хаты, але яны ўсе сяляне знайшлі сваіх курай. Гэта здравне іх вельмі зьдзівіла, але яны ня ведаюць каму жаліцца.

с. Пярэжыра.

Тав. Скорын правёў у жыцьцё і развёрстку цеплага адзення і аўчын. Сяляне аўчыны і кожухі аддалі вельмі хутка, бо яны ведалі, каму яны патрэбны, але яны абміліліся у сваіх думках, калі даведаліся, што сталася з іх аўчынамі і кожухамі. Аўчыны гатовыя тав. Скорын абмяняў на іх вырабленыя скуры і за гаты гішэфт зрабіў сабе новы кожух. Гатовыя кожухі і абмінныя аўчынікі бы адправіў для здачы ў казну. Але кожухоў хтось ня прыняў, бо яны былі вельмі дрэнікі—адны без рукавоў, другіе бяз крысаў. І прыслалі іх зноў туды, адкуль яны былі ўзяты. Вярнувшись у воласць, ён хацеў зрабіць і з кожухамі тое, што ён зрабіў з курамі, але гэта не удалося. Сяляне кожухоў назад ня ўзялі, бо гэта былі як іх. Доўга вялі думаючы тав. Скорын мабілізаваў краўцу і заказаў ім з старых кожухоў рабіць "новыя" і зноў іх адправіў для здачы. Сяляне вельмі запікаўлены, дзе дзявалися іх новыя кожухі.

Вёска Дубовае.

Тав. Скорын цяпер живе ў нашай вёсце і пъе самагонку, якую выгнаў з муکі, затрыманай у спэкулянтаў. У п'яном відзе зьяўляецца на вёску і пачынае вінаўніць развёрстку, як яму ўздумаецца. Былі такіе здарэнні: выбраўшы па сям'і погляду, ён пакідаў вёску. Сяляне вельмі былі здаволены, што ён іх астаўляў у супакою, але яны так доўгага ліні вісяліся. Тав. Скорын, як гістарычны Ігар, праз некалькі гадзін зьяўляўся ў вёску і пачынаў выбі-

раць добро ізноў, бо яму здаўалася, што мала сабраў. Сяляне да гэтага часу ня ведаюць сколькі ім патрэбна адиць па развёрстца ў казну разнага збожжа, мяса і інш. Старшыня Пярэжырскага волаўкоўому тав. Кунізвіч, лёташні Войтка, з вёскі Рыбцаў гэтай воласці левы расейскі ёсэр на гэта не зьвяртае увагі. Ён мусіць зноў заняты гуртававальнем зялёнін банд, як гэта бы рабіў у 1919 годзе па ўсёй ваколіцы (Пярэжыр, Заверы, Забічанах, Яснаўца, Рыбцах сваёй стаўлі і інш.). На мейсці Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы такім злачынцам. Каму належыць, варта зьвярнуць на гэта ўвагу.

Аза.

У Хаценчыцкай воласці.

Гэта ёсьць самая далёкая воласць Менскага павету. Але праца там вядзеца старавна і сяляне адносяцца да Савецкай Улады пімат лепей, чымся ў другіх воласціх, ня гледзячы на яе аддаленасць ад горада.

У Манявіцкім раёне гэтай воласці ўдзелі сход сялян, на якім было болей 50 чалавек. Сяляне былі вельмі здаволены сходам. А 28 лістапада ў воласці Уладжаны вялікі мітынг, на якім было болей двухсот сялян, сялянак і моладаі.

Часлья мітынгу быў уладжаны сход моладаі ў справе стварэння комунастычнага саюзу моладзі. Моладзь горача і радасна адклікнулася на гэту справу. Некаторыя з сялянскай моладаі выказалі ўдзеленіне, чаму да гэтага часу ніхто не паклапаўтав арганізацыі сялянскай моладаі.

Сход вынес пастанову арганізація комунастычны Саюз Моладзі і было выбрана Арганізацыйнае Бюро Мол. з 10 прадстаўнікоў ваколічных вёсак. Ішчэ стварыўся культурна асьветны гуртак.

Н. В.

У Койданаве.

18 га лістапада адбыўся у Койданаве, Менскага павету, вялікі мітынг, на якім прысутнічала больш 500 чалавек сялян і сялянак, на тэму: бягучы момант. Выступалі т. т. Семяняга і Сенька. Сяляне засталіся здаволены з яго моўца.

Па Менску.

Праверка жыхароў Менску.

Дзімавым Камітэтам запропонавана зрабіць у працягу тыдня прыверх у ўсіх жыхароў Менску дзеле таго, што шмат з іх жыве незадаванымі.

Працоўны падк.

Картачная харчовая систэма хутка праводзіцца ў жыцьці. Ін мусіць зноў заняты гуртававальнем зялёнін банд, як гэта бы рабіў у 1919 годзе па ўсёй ваколіцы (Пярэжыр, Заверы, Забічанах, Яснаўца, Рыбцах сваёй стаўлі і інш.). На мейсці Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы такім злачынцам. Каму належыць, варта зьвярнуць на гэта ўвагу.

У Бел. Цэнтр. Саюзе сельскай гаспадаркі.

Хутка В. Ц. С. сельскі гаспадар і мае склікань сход сяброў, а потым пачаць рэяльную працу на карысць сялянства ў справе адтрыманія сельска-гаспадарскіх прыладаў.

Дом Інвалідаў.

Камісарыят Сац. Забеспячэння мае ў хуткім часе адчыніць Дом Інвалідаў.

Перарэгістрацыя чыгуначнікаў.

У працягуту 10-дні дзён мае быць зроблена рэгістрацыя чыгуначнікаў Менскага вузла.

У Палітэхнікуме.

Навучаньне ёдзе нармальным чынам ва ўсіх 5-х факультетах. Принятак слухачоў з вёсак Беларусі прадоўжаны.

Губпрафсавет сельскай і лясной гаспадаркі.

Дзеле аздараўлення інштытутніх ключавых народных майстракаў звязану з тое, каб на гэтые пасады назначаліся грамадзяне з яго ведама.

АБВЕСТКА.

Сёняня пунктуальна з 5 гадзін ўвечара ў памяшканьні Інстытута Народнай Асьвяты (Захараўская, 107, 1 паверх, аудыторыя № 3) адбываецца агульны сход студэнтаў комунастычнай і кандыдатаў інстытута, дзеле арганізаціі ком'ячайки.

Яўка абавязкова.

Ініцыятыўная група.

Тэлеграма.

Смаленск Начокрусеабучызна.

Паведамляю да рукаводзітва прыказа Наркампроса і Усебеуча ад 4-га лістапада № 2 "Трэцію гадаўшчыну Акцябрскай рэвалюцыі адзначыць пачаткам віленскай комінструктарскай падгатоўкі, адзначыць агульной падгатоўкай ўсіх школ другой ступені, фасыяльныя тэхнічныя школы ўсіх вышэйшых навуковых установаў, маючы мэтай выкарніцтва віленскай агульной падгатоўкі ў выкладку наебходнасці ў звязку з заданнемі Савецкай Міліцыі Арміі, арганізаціі Усебечам". Падпісалі: Наркампрос Луначарскі, Глаўначусеабуч Падвойскі. Азначаны прыказ тэрмінова разаслаць Тэрокругам, Губнарабраам, памыціць у мясцовы друк.

9-га лістапада 1920 г.

Прыказ

на Менску Палкавому Вокругу Тэрыторыяльных войск.

№ 110

ад 30-га лістапада 1920 г.

На Аддзелу Таркадрау.

У дапаўненіне да прыказа ад 15-га лістапада г. г. за № 9 абавязацца да ведама асоб, якія абавязаны праходзіць курс дапрызыўнай падгатоўкі і фізычнага развівіцца, а гэта сама і установам, у якіх птыяасобы знаходзяцца на службе, што на аснове прыказу Усебечамскага Галоўнага Штаба ад 10-га лістапада 1919 г. за № 273 ніхто з асоб не прызначыўся веку, не выключыць і суирацаўнікоў вееных установаў, падведамственных Камісарыяту па вееных справах, не падлягае аслабеніню ад праходжэння і курса дапрызыўнай падгатоўкі за выключэннем некаторых працуючых у установах асоб, лізвітвай важнасці на абарону Рэспублікі, прычым хадатысты аб аслабаненіні ад цэлыя прызыўнай падгатоўкі павінны скроўвапца ў кожным пасобным выпадку ў Менску, Цалкавы Тэрыторыяльны Вокруг, з адзначэннем, якія працу тая ці іншая асоба выпаўніе.

Начальнік Менскага Цалкавога Вокругу Тэрыторыяльных войск Кустман.

Пам. Н-ка па Цалкавым часці.

Начальнік Канцялярыі Праабражэнскі.